

Naša dejanja so naša prihodnost

Sporočilo za medije

Ljubljana, 16. oktober 2021; **Ob svetovnem dnevu hrane GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij poudarja pomen izbire hrane in način njenega uživanja, saj le ta vpliva na naše zdravje in zdravje našega planeta. Izpostavlja odgovorno in trajnostno ravnanje kmetijskih in živilskih podjetij v Sloveniji, ki s prostovoljnimi prehranskimi zavezami, spodbujajo k uporabi kakovostne hrane, ki je lokalno pridelana in s transportom ne povzroča dodatnih vplivov na okolje. Podjetja si prizadevajo za dolgoročne pogodbene poslovne odnose in oblikovanje močnih agroživilskih verig, ki so odpornejše v krizah. Opozarja na nujnost ozaveščanja potrošnikov o pomenu uživanja kakovostne, raznovrstne in uravnotežene prehrane. Izraža pa zaskrbljenost zaradi vedno višjih cen surovin, embalaže in energije, ki bodo za posledico imele dvig cen hrane za potrošnika. To bo vplivalo tudi na izbiro živil, po katerih bo potrošnik posegal. Dober primer sodelovanja je shema Izbrana kakovost Slovenije, ki je povezala sektorje mesa, mleka in sadja od proizvajalca do trgovine. Ker je letos tudi mednarodno leto sadja in zelenjave v ospredje stopa pomen sadja in zelenjave v vsakodnevni prehrani za zdravje in razvoj ljudi.**

Potrebuje močne agroživilske sisteme, ki bodo trajnostni in bodo sposobni nahraniti 10 milijard ljudi do leta 2050. Trajnostne kmetijsko-živilske verige zagotavljajo varnost preskrbe s hrano in prehrano za vse, ne da bi pri tem ogrozili ekonomsko, socialno in okoljsko podlago za prihodnje generacije. Privedejo do boljše proizvodnje, boljše prehrane, boljšega okolja in boljšega življenja za vse. Tudi za Slovenijo je učinkovit prehranski sistem z močnimi agroživilskimi verigami temelj kakovostne in zadostne preskrbe s hrano prebivalcev Slovenije.

Ekonomijo obsega in glavnino pridelave za trg v slovenskem kmetijstvu ustvarjajo kmetijska in živilska podjetja in okoli 13.500 družinskih kmetij, ki imajo resno proizvodnjo za trg in so vpete v združni sistem ali organizirano pridelavo in prirejo s strani kmetijskih podjetij. Kmetijska povezujejo več kot 3500 kooperantov, tržno usmerjenih družinskih kmetij. Kmetijska podjetja so tudi razvojni centri in inovatorji na področju pridelave živil in zasledovanju ciljev potrošnikov. V Sloveniji imamo 291 kmetijskih podjetij, ki zaposlujejo skoraj 1.900 zaposlenih in letno ustvarijo okoli 200 milijonov evrov prihodkov. V živilsko-predelovalni industriji v Sloveniji deluje 772 podjetij, ki zaposlujejo 14.500 zaposlenih in letno ustvarjajo preko 2, 2 milijardi evrov prihodkov. Na področju proizvodnje pijač deluje 108 podjetij, ki zaposlujejo preko 1.230 zaposlenih.

Kmetijska in živilska podjetja lahko pomembno prispevajo k gradnji trajnostnih sistemov, s tem da spodbujajo proizvodnjo s povečanjem povpraševanja po trajnostno pridelanih hranljivih živilih in so hkrati bolj trajnostna pri vsakodnevem delovanju, da si prizadevajo za zmanjšanje izgub hrane in odpadkov. Pomembna so njihova prizadevanja za ublažitev podnebnih sprememb, degradacije okolja in dobrega počutja ljudi in živali.

V Evropi je bil letos sprejet Kodeks ravnanja EU o odgovornih poslovnih in trženjskih praksah v verigi oskrbe s hrano, ki spodbuja proizvajalska združenja in podjetja k odgovornemu

trajnostnemu ravnanju. Dokument so sooblikovali Evropska Komisija, podpisniki, mednarodne organizacije, NVO-ji, sindikati in združenja na podlagi sprejetega Evropskega zelenega dogovora in strategije Od vil do vilic. Služi kot pomoč pri prehodu k trajnejšim prehranskim sistemom in naslavlja izzive s področja podnebnih sprememb, degradacije okolja, izgube biotske raznovrstnosti, slabe prehranjenosti in povečanja nenalezljivih bolezni.

V Sloveniji smo na GZS – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij že leta 2015 začeli s podpisom prostovoljnih prehranskih zavez odgovornosti proizvajalcev. Živilska podjetja se zavedajo svojega vpliva na potrošnike, zato želijo z informiranjem in izboljšanjem hranilne sestave živil prispevati k bolj zdravemu življenjskemu slogu slovenskega potrošnika. V okviru projekta Zaveza odgovornosti so do danes podjetja treh sektorjev (sektor brezalkoholnih pijač, sektor mlekarstva in sektor pekarstva) podpisala lastne sektorske zaveze. V preteklih letih je bil tako s pomočjo aktivnosti projekta dosežen napredek na področju širjenja ponudbe živil izboljšanje hranilne sestave, jasnega informiranja potrošnikov in spodbujanja zdravega življenjskega sloga. Podjetja širijo tudi ponudbo pekovskih izdelkov z večjim deležem polnozrnatih sestavin. V zadnjih letih pa je prišlo tudi do znižanja vsebnosti določenih hranil v živilih (sol, sladkor, maščobe), ki so z vidika zdravja manj zaželeni.

Dr. Tatjana Zagorc, direktorica GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij ob tem poudarja: *»Naša dejanja so naša prihodnost in tega se na GZS Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij še posebej zavedamo. Tako smo podjetja že leta 2015 spodbudili k podpisu zavez odgovornosti za zmanjšanje sladkorja v brezalkoholnih pijačah. Podjetja s sektorjev mleka in mlečnih izdelkov, brezalkoholnih pijač in kruha ter pekovskih izdelkov so se prostovoljno zavezala, da bodo v jasno določenem času zmanjšala vsebnost teh snovi v svojih izdelkih in merljivi rezultati so že tu. Vsako leto izdamo katalog živil izboljšane sestave, s katerim želimo prispevati k ozaveščanju potrošnikov k uživanju zdravju prijaznejših polnovrednih živil. Spodbujamo k uživanju več polnozrnatih izdelkov. Pomembno je, da se zavedamo, kako močno je prehranski sistem vpet v celotno družbo, zato potrebujemo močne agoživilske verige, resne partnerje in ozaveščenega potrošnika.«*

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS

Dodatne informacije:

Mag. Anita Jakuš, anita.jakus@gzs.si; 041 791 224